

TOTBİD Dergisi
2021 Yılı 20. Cilt 4. Sayı
SÖZLÜK

TOTBİD Dergisi

2021 Yılı 20. Cilt 4. Sayı, Yabancı Kökenli Sözcükler ve Türkçe Karşılıkları

Katkıda Bulunanlar

Dr. İrfan Esenkaya

Dr. Tayfun Bacaksız

Dr. Serkan Erkuş

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
absorbabl	<i>absorbable</i>	emilebilir
absorbe etmek	<i>absorb</i>	emmek, soğurmak
adaptif	<i>adaptive</i>	uyarlanır, uyarlanabilir, uyabilen
afferent	<i>afferent</i>	getiren, merkeze ileten, impulsu merkezi sinir sistemine ileten sinir lifi
angülasyon	<i>angulation</i>	açılanma
ankor	<i>anchor</i>	çapa
annular	<i>annular</i>	dairesel, yuvarlak, halkalı
anti-i(e)nflamatuvar	<i>anti-inflammatory</i>	yangı önleyici
avasküler	<i>avascular</i>	damardan beslenmeyen, damarsız
avülsiyon	<i>avulsion</i>	sökme, koparma, bir vücut parçasının ameliyatla kesilmesi
bifurkasyon	<i>bifurcation</i>	çatallaşma, iki kola ayrılma
bikondiler	<i>bicondylar</i>	iki kondil yapısının olması
bimodal	<i>bimodal</i>	çift durumlu, iki tepeli dağılım
<i>constrained</i>	<i>constrained</i>	kısıtlı, sınırlı
debridman	<i>debridement</i>	ölü dokuların temizlenmesi
defekt	<i>defect</i>	bozukluk, kusur
defisit	<i>deficit</i>	kayıp, eksiklik
dejeneratif	<i>degenerative</i>	bozulmuş, yozlaşmış
dekompresyon	<i>decompression</i>	baskıyı azaltma
dekortike	<i>decorticate</i>	kabuğunu soymak, zarı çıkarmak
deplase etmek	<i>displace</i>	yerini değiştirmek, yer değiştirmek
deplasman	<i>displacement</i>	yer değişim, kaydırım
deviasyon	<i>deviation</i>	sapma, ayrılma
diagnostik	<i>diagnostic</i>	tanı koydurucu
diarthrodial	<i>diarthrodial</i>	oynar eklemlerle ilgili
dislokasyon	<i>dislocation</i>	yerinden çıkmak
disloke	<i>dislocated</i>	yerinden çıkmış
disseke etmek	<i>dissect</i>	kesip parçalara ayırmak, incelemek
disseksiyon	<i>dissection</i>	parçalarına ayırıp inceleme, dokuları kesip ayırma işlemi
distal	<i>distal</i>	merkezden uzak
dizayn	<i>design</i>	tasarım

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
dorsal	<i>dorsal</i>	sırt
eksantrik	<i>eccentric</i>	dış merkezli, tek taraflı
eksize etmek	<i>excise</i>	kesip çıkarmak
ekspansil	<i>expansile</i>	açılıp yayılan
eksplorasyon	<i>exploration</i>	keşif, araştırmak, incelemek
ekstansör	<i>extensor</i>	gerici, açıcı
ekstraperiosteal	<i>extra-periosteal</i>	kemik zarı üzeri
elevatör	<i>elevator</i>	kaldırıcı
eminens	<i>eminence</i>	yüksek yer, tümsek, çıkıntı, kabarıklık
enblok rezeksiyon	<i>en-bloc resection</i>	bir bütün olarak çıkarmak
enflamasyon	<i>inflammation</i>	iltihap, iltihaplanma, yangı
enflame	<i>enflame</i>	alevlenmiş
entezopati	<i>enthesopathy</i>	tendon veya bağların kemiğe yapışma bölgesinde yangı
eroziv	<i>erosive</i>	aşındırıcı, kemirici
etiyojoloji	<i>etiology</i>	neden bilim, hastalık sebeplerini inceleyen bilim dalı
fibrokartilaj	<i>fibrocartilage</i>	yapısında bağ dokusu lifleri de bulunduran kıkırdak yapı
fikse etmek	<i>fix</i>	düzeltilmek, onarmak, tamir etmek
fleksör	<i>flexor</i>	bükücü, kapatacı
flep	<i>flap</i>	vücudun bir kısmından başka bir kısma taşınan doku
fokal	<i>focal</i>	odaksal, merkez
fossa	<i>fossa</i>	boşluk, çukur
fovea	<i>fovea</i>	çukur
fragman	<i>fragment</i>	parça
füzyon	<i>fussion</i>	kaynaşma
grefonaj	<i>grafting</i>	doku aşılama, nakletme
greft	<i>graft</i>	nakledilen doku
hemiartroplasti	<i>hemiarthroplasty</i>	kısmi protez kullanımı
hemirezeksiyon	<i>hemiresection</i>	kısmi kazıma, parça çıkarma, bir organ ya da vücut parçasının kısmen çıkarılması/alınması
hemisferik	<i>hemispheric</i>	yarı küreye ait, yarım küresel
herediter	<i>hereditary</i>	kalıtsal, irsi
hipertrofi	<i>hypertrophy</i>	fazla irileşme, bir organın anormal irileşmesi
homolog	<i>homolog</i>	yapı olarak birbirine benzeyen
hook	<i>hook</i>	kanca
imbalans	<i>imbalance</i>	dengesizlik, oransızlık
immatür	<i>immature</i>	olgunlaşmamış
immobilizasyon	<i>immobilization</i>	hareketsizleştirmek
impaksiyon	<i>impaction</i>	sıkıştırıp birbirine kaynatma
<i>impingement</i>	<i>impingement</i>	vurma, çarpma, darbe, sıkışma
inklinasyon	<i>inclination</i>	eğim, eğiklik
insersiyon	<i>insertion</i>	sonlanım
insidans	<i>incidence</i>	sıklık, (yıllık) oluş sıklığı

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
insizyon	<i>incision</i>	cerrahi kesi
instabilite	<i>instability</i>	kararsızlık
interkale	<i>intercalated</i>	ara katkılı, eklenmiş, araya sokulmuş
internal	<i>internal</i>	iç
interosseöz	<i>interosseous</i>	kemikler arası
interpozisyon	<i>interposition</i>	araya girme, üst üste binme
interval	<i>interval</i>	ara, zaman, müddet
intolerans	<i>intolerance</i>	hassasiyet göstermek, duyarlılık
intrinsik	<i>intrinsic</i>	iç, içsel, yapı içi
invaze etmek	<i>invasion</i>	istila, saldırı
invaziv	<i>invasive</i>	girişimsel, müdahaleci
iskemi	<i>ischemia</i>	yerel kansızlık, dokunun yeterince kan alamaması durumu
iyatrojenik	<i>iatrogenic</i>	hekim hatası, yanlış tıbbi uygulama sonucu ortaya çıkan durum
kalsifikasyon	<i>calcification</i>	kalsitleşme, kalsiyum tuzlarının vücut dokularında toplanması
klik	<i>click</i>	çıtırdamak, çıt sesi çıkartmak
koalisyon	<i>coalition</i>	birleşme
kompartment	<i>compartment</i>	kısım, bölge
kompleks	<i>complex</i>	karmaşık
kompresyon	<i>compression</i>	sıkıştırma, basınçlandırma
konjenital	<i>congenital</i>	doğuştan
konkav	<i>concave</i>	içbükey, içe bombeli
konkavite	<i>concavity</i>	içbükeylik
konveks	<i>convex</i>	dış bükey
konverjans	<i>convergence</i>	kavuşma, çakışma, bir noktada birleşme
korpus	<i>corpus</i>	organın esas kısmı, gövde, cisim
kutanöz	<i>cutaneous</i>	deriye ait, cilt
lamina spreader	<i>lamina spreader</i>	tabaka ayırıcı
lateral	<i>lateral</i>	yanal, yan parça
lezyon	<i>lesion</i>	yara, doku bozulması
ligament	<i>ligament</i>	bağ
lokal	<i>local</i>	yerel, kısmi, kısıtlı
malrotasyon	<i>malrotation</i>	yanlış dönüş kusuru, dönme bozukluğu
<i>matched</i>	<i>matched</i>	eşlenmiş
medi(y)al	<i>medial</i>	iç kısım, iç yan
mekanoreseptör	<i>mechanoreceptor</i>	mekanik alıcı
membran	<i>membrane</i>	zar, kılıf
membranoz	<i>membranous</i>	zarsı
metot	<i>method</i>	yöntem
migrasyon	<i>migration</i>	göçüş, göç
modalite	<i>modality</i>	yaklaşım, yöntem

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
modifikasyon	<i>modification</i>	küçük değişiklik, değiştirme, değişiklik
modüler	<i>modular</i>	parçalardan oluşan tasarım
multiple	<i>multiple</i>	çoklu
nekroz	<i>necrosis</i>	doku ölümü
non steroid	<i>non-steroid</i>	steroid yapıda olmayan
<i>nonabsorbable</i>	<i>nonabsorbable</i>	emilmeyen, emilemez
notch	<i>notch</i>	çentik
origo	<i>origo</i>	başlangıç, kaynak
osteofibröz	<i>osteofibrosis</i>	kemik iliğinin kan hücreleri oluşturucu özelliğini kaybederek fibröz doku haline dönüşmesi
osteokartilajinöz	<i>osteocartilaginosus</i>	kemik ve kıkırdağa ait olan
osteotomi	<i>osteotomy</i>	kemik kesimi
palmar	<i>palmar</i>	avuç içi
parestezi	<i>paresthesia</i>	dokunma yanılması, uyuşma, karıncalanma veya yanma hissi gibi duyuşsal bozukluklar
pedikül	<i>pedicle</i>	sap, sapçık
peg	<i>peg</i>	çivi, dübel, saplamak, çivilemek
perforasyon	<i>perforation</i>	delinme, delik açma
periarteriyel	<i>periarterial</i>	atar damar çevresi
periferik	<i>peripheric</i>	çevrel, çevresel
perkütan	<i>percutaneous</i>	deri içine yapılan, deri yoluyla
plikasyon	<i>plication</i>	katlanma, katmer
pol	<i>pole</i>	kutup, uç
popülasyon	<i>population</i>	nüfus
portal	<i>portal</i>	geçit, kapı
prob	<i>probe</i>	algılayıcı, kontrol çubuğu, incelemek, araştırmak
profilaksi	<i>prophylaxis</i>	hastalıktan koruma, hastalıktan korunma
proksimal	<i>proximal</i>	merkeze yakın, yakın olan, üst uç
proliferatif	<i>proliferative</i>	hücrelerin artma veya bölünmesi ile çoğalmaları
pronasyon	<i>pronation</i>	içe bükülme
propriosepsiyon	<i>proprioception</i>	iç algı
prosedür	<i>procedure</i>	yöntem, işlem
provokatif	<i>provocative</i>	kışkırtıcı, uyandıran
psödoartroz	<i>pseudoarthrosis</i>	yalancı eklemleşme
pulley	<i>pulley</i>	makara, kasnak, çıkırık, köprü
<i>pull-out</i>	<i>pull-out</i>	çıkarma, çekme, çekilme
reaksiyon	<i>reaction</i>	tepkime
reaktif	<i>reactive</i>	duyarlı, tepki gösteren
reformasyon	<i>reformation</i>	yeniden biçim alma, iyileştirme
rekonstrüksiyon	<i>reconstruction</i>	yeniden inşa etme
restore etmek	<i>restore</i>	yenileştirme
retinakulum	<i>retinaculum</i>	organ ya da dokuyu yerinde tutan, tutucu bağ

Kullanılışı	Orijinali/Aslı	Türkçe Karşılığı
rezeksiyon	<i>resection</i>	kazıma, parça çıkarma, bir organ ya da vücut parçasının kısmen çıkarılması/alınması
rezidüel	<i>residual</i>	artık, geri kalan, kalıntı
rijit	<i>rigid</i>	sert
ronjör	<i>rongeur</i>	kemirgen, kepçe benzeri cerrahi alet
rotasyon	<i>rotation</i>	(ekseni etrafında) dönme
salvaj	<i>salvage</i>	kurtarıcı
santral	<i>central</i>	merkez
sedanter	<i>sedentary</i>	sakin, hareketsiz
segmental	<i>segmental</i>	bölümsel, bölümlü, parçasal, parçalı
sekonder	<i>secondary</i>	ikincil
senkronize	<i>synchronized</i>	eş zamanlı
sensitif	<i>sensitive</i>	duyarlı, hassas
sensitivite	<i>sensitivity</i>	duyarlılık, hassasiyet
sinostoz	<i>synostosis</i>	kemik kaynaşması
sirkumdiksiyon	<i>circumduction</i>	dolaylama, daire çizme
skar	<i>scar</i>	yara iyileşme dokusu
skleroz	<i>sclerosis</i>	doku sertleşmesi
<i>snapping</i>	<i>snapping</i>	atlama, şıklatma, kütürdeme
spesifik	<i>specific</i>	özgül, özellikli, belirli
splint	<i>splint</i>	atel
stabilite	<i>stability</i>	kararlılık
stabilizatör	<i>stabiliser</i>	kararlaştırıcı, sabitleyici
stem	<i>stem</i>	kök
subkondral	<i>subchondral</i>	kıkırdak altı dokusu
subluksasyon	<i>subluxation</i>	yarı çıkık
subperiosteal	<i>subperiosteal</i>	kemi zarı altı
sulkus	<i>sulcus</i>	yarı, oluk
supinasyon	<i>supination</i>	dışa bükülme
şaft	<i>shaft</i>	cisim, gövde
traksiyon	<i>traction</i>	uzatma, esnetme, çekme, çekilme
translasyon	<i>translation</i>	kayma, yer değiştirme
trans-osseöz	<i>transosseous</i>	kemikten geçen
transpozisyon	<i>transposition</i>	yerini değiştirme, yer değişikliği
transvers	<i>transvers</i>	enine kesmek, enine
trase	<i>trace</i>	iz, yol, geçiş
triangular	<i>triangular</i>	üçgen yapıda
tuberositas	<i>tuberositas</i>	yumru, kabarık alan
unipolar	<i>unipolar</i>	tek kutuplu, tek uçlu
varyans	<i>variance</i>	değişiklik, değişim
zon	<i>zone</i>	bölge, alan